

Det nu af Folketinget vedtagne Lovforslag vil, hvis det bliver ophøjet til Lov, i alle danske Bagerier medføre store Ulemper, ja, i de fleste ligefrem være umuligt at overholde.

Forholdene ere smaa i de fleste af vore Provinsbyer, og derved tvinges vore Provinsbagerere til at indskrænke deres Arbejdskraft til det for det daglige Behov mindst mulige Mandstak. Følgen heraf er, at de fleste af vore Provinsbagerere selv arbejde i Bageriet, kun med en Svend, ja, i mange Tilfælde endog kun med en Lærling som Hjælper, og det er kun de større Provinsbagerier, der, foruden at Mesteren selv arbejder med, holde en Svend og en Lærling. I nogle mindre Bagerier holdes vel ogsaa baade Svend og Lærling, men i Reglen kun naar det er en Enke, der driver Bageriet, eller naar Mesteren er en ældre eller svagelig Mand, der ikke er arbejdsdygtig. Men det er klart, at et saadant Bageri vil være faare uheldig stillet de Dage, da en af Personalet skal have Fridøgn, idet det da er berøvet sin halve Arbejdskraft; men særlig søleligt vil dette være, naar det er Svenden, der skal have Fridøgn, ja, Bageriet vil endog kunne se sig nødsaget til helt at standse Virksomheden i det paagældende Døgn; thi Mesteren kan ikke vikariere for Svenden, da han enten selv arbejder med til daglig eller af de ovenanførte Grunde ikke er arbejdsdygtig. Lærlingen vil i Reglen heller ikke kunne gøre Svendens Arbejde, medmindre han kun har et halvt Aarstid eller saa tilbage af sin Læretid, og selv da er det ingenlunde givet, at han kan dette, og i en mindre Provinsby vil der i Reglen ikke være en i Faget uddannet Mand disponibel som Vikar paa enkelte Dage; men hertil kommer, at det i vort Fag ikke lader sig gøre uden videre at tage den første den bedste til at udføre en anden Mand's Arbejde; hver Mand's Arbejde kræver sine bestemte Kvalifikationer, eftersom den Mand, for hvem der skal vikarieres, er Mestersvend, Hølper eller Udlægger, og at tage en fremmed Mand fra Gaden er aldeles ikke gørligt, da enhver Arbejder altid behøver nogen Tids Øvelse og Erfaring i Bageriet, før han bliver fuldt arbejdsdygtig, grundet paa de i de forskellige Bagerier altid forskellige Forhold.

Større Bagerier, der holde flere Svende, kunne derimod vel — om end kun med store Vanskeligheder og forøget Beføstning — lade den ene Mand's Arbejde udføres af en anden; men en saadan Ordning vil utvivlsomt medføre store Bryderier, saavel for Mesteren som for Svendene, og en betydelig forlænget Arbejdstid for den, der skal vikariere. Og Brødfabrikkerne, i hvilke det personlige Arbejde, grundet paa Maskinernes Anvendelse, ikke nær spiller en saadan Rolle som i de mindre Bagerier, vil saa godt som ikke generes af Bestemmelsen; men derved saa de yderligere Overtaget over Bagerierne, særlig de mindre Forretninger, som er dem, der særlig berøres af Lovforslagets Bestemmelser, og det i en Grad, der rent ud truer med at umuliggøre deres Eksistens.

I Tyskland er der ved Lov indført Søndagshvile, men ogsaa kun 16 Timer, og det eneste Land, der har lignende Bestemmelser som dem, der findes i det af Folketinget vedtagne Lovforslags § 2, er Østerrig-Ungarn, som ved Lov af 16de Januar 1895 om Søndagsfrihed har faaet den Bestemmelse, at alt Haandværksarbejde i Almindelighed skal hvile om Søn- og Helligdage fra Kl. 10 Formiddag til Kl. 10 Aften, men dog saaledes, at Søndagsarbejde er tilladt i saadanne Fag, hvor Arbejdet efter dets Natur ikke taaler Afbrydelse et helt Døgn, mod at enhver Arbejder, der har arbejdet mere end 3 Timer om Søndagen, enten hver anden Søndag skal have et fuldt Døgns Frihed eller paa en Hverdag en 12 Timers Frihed eller, hvis heller ikke dette lader sig gøre, paa 2 Hverdage 6 Timers Frihed paa hver af disse; dog stedsse saaledes, at de Fritider tilstaas paa de Tider af Døgnet, da vedkommende ellers vilde være arbejdspligtig. Men denne Lov har i Praksis vist sig uoverholdelig i de østerrigste Bagerier, og den østerrigste Bageristand har derfor andraget Regeringen om Ophævelse af disse Bestemmelser for Bageriernes Vedkommende, ja, Bagermestrene i Wien have endog gennem en Deputation til Handelsministeren erklæret, at den østerrigste Bageristand fremfor den nuværende Ordning maatte foretrække Indførelsen af et fuldstændigt Hviledøgn fra Søndag Morgen Kl. 6 til Mandag Morgen Kl. 6, da den nuværende Ordning er aldeles uholdbar i Bagerierne.

En saadan Udtalelse som denne fra Østerrig, det eneste Land, der har noget lignende som den af Folketinget nu vedtagne Ordning, maa sikkert tillægges stor Betydning. Overalt er man enig om, at Bageridriftens Standsning i et helt Døgn er et betydeligt Onde, og denne Anskuelse deltes jo ogsaa af Folketingets Udvalg, som i sin i forrige Samling om dette Lovforslag afgivne Betænkning sagde, at det ikke havde kunnet gaa ind paa Forslaget om: „at al Bagerivirksomhed her i Landet skulde standses fra Søndag Morgen Kl. 6 til Mandag Morgen Kl. 6“. Men naar den østerrigste Bageristand nu har er-